

۱۶

زاده ۱۳۴۱ - درگذشته ۲۳ اسفند ۱۳۹۵

علی معلم

نویسنده، ناشر، منتقد، تهیه‌کننده، کارگردان، مجری تلویزیون و بازیگر ایرانی، سردبیر و مدیر مسئول ماهنامه دنیای تصویر در سن ۵۴ سالگی درگذشت.

۱۷

افشین یداللهی

زاده ۱۳۴۷ - درگذشته ۲۵ اسفند ۱۳۹۵

ترانه‌سرا و پزشک متخصص اعصاب و روان در سن ۴۸ سالگی درگذشت. پدر افشین از بزرگان شهر ایزدخواست و مادرش نیز اهل اسفرجان بود.

۲

زاده ۱۳۰۰ - درگذشته ۱۶ خرداد ۱۳۹۵

پروفسور محمد علی مولوی

چهره ماندگار ۸۸ سال و پدر علم ژنتیک ایران در سن ۹۵ سالگی در بیمارستان امام رضا (ع) کرمانشاه به دیار باقی شتافت.

۱۵

زاده ۱۳۴۷ - درگذشته ۱۵ بهمن ۱۳۹۵

حسن جوهرچی

بازیگر سینما و تلویزیون پس از تحمل عارضه کبدی و عفونت ریوی و کلیوی به علت ایست قلبی در سن ۴۸ سالگی درگذشت. او را با بازی در سریال در پناه تو به کارگردانی حمید لیخته‌ده خاطر می‌آورند.

۳

زاده ۱۳۰۴ - درگذشته ۲۲ خرداد ۱۳۹۵

حمید سبزواری

پدر شعر انقلاب، نشان درجه یک فرهنگ و هنر و چهره ماندگار ۸۲ به دلیل کهولت سن و بیماری در سن ۹۱ سالگی درگذشت.

۱۴

زاده ۱۳۴۶ - درگذشته ۸ دی ۱۳۹۵

دنیا فنی‌زاده

عروسک‌گردان کلاه قرمزی در سن ۴۹ سالگی از دنیا رفت. او حدود دو دهه عروسک‌گردان کلاه قرمزی، شخصیت عروسکی تلویزیون ایران بود.

۱

زاده ۱۳۱۳ - درگذشته ۱۹ دی ۱۳۹۵

آیت الله اکبر هاشمی رفسنجانی

یار دیرین امام و رهبری، روحانی، مفسر قرآن، سیاستمدار ایرانی و یکی از پرنفوذترین شخصیت‌های سیاسی جمهوری اسلامی در سن ۸۲ سالگی دعوت حق را لبیک گفت.

۴

زاده ۱۳۲۶ - درگذشته ۲۱ خرداد ۱۳۹۵

حبیب محبیان

خواننده، آهنگساز، نوازنده و ترانه‌سرا به دلیل ایست قلبی در روستای نیاسته کتالم در سن ۶۸ سالگی درگذشت.

۱۳

زاده ۱۳۱۲ - درگذشته ۲۷ آذر ۱۳۹۵

جعفر والی

کارگردان تئاتر، بازیگر و فیلم‌نامه‌نویس و از پیشگامان تئاتر ایران در سن ۸۳ سالگی درگذشت.

۵

زاده ۱۳۱۹ - درگذشته ۱۴ تیر ۱۳۹۵

عباس کیارستمی

فیلمساز برجسته ایرانی، کارگردان هنری بین‌المللی، فیلم‌نامه‌نویس، تدوین‌گر، عکاس، تهیه‌کننده و گرافیسیت در سن ۷۶ سالگی در فرانسه درگذشت.

۱۲

زاده ۱۳۰۴ - درگذشته ۳ آذر ۱۳۹۵

آیت الله موسوی اردبیلی

او از مراجع تقلید ایرانی شیعه، رئیس دیوان عالی کشور و عالی‌ترین مقام قضایی ایران بود که در سن ۹۰ سالگی دار فانی را وداع گفت و در سال‌های پایانی عمرش ریاست دانشگاه مفید را بر عهده داشت.

۱۳۹۵ تمام شده سالی که شهرمان را بی شاعر، بی بزرگ تر و مبهوت کرد. سالی که امانان نداد تا رخت اندوه یکی را از تن نکنده دیگری را بر قامت دل ببوشیم. حالا مانده ایم با این همه جای خالی و نگاه دوخته به تاریخ تا کی شود وقت زاده شدن دوباره شاعرها و عاشق‌ها و بزرگ‌ترهایی که می‌دانند پشتمان گرم است به بودنشان.

سال ۱۳۹۵ تمام شده این سال پر مسافر کیبسه دست‌هایش به بردن غیر منتظره عادت داشت. به بهت زده کردن بازماندگانمان. سالی که خاطره هایمان را به قلبی با نوارهای مشکی گره زد. مرگ اما همه ماجرای ما نیست. سهم ما از بودن است که مرگ بزرگ‌ترین رحمت الهی است، هرچند قلب مردمان شهر به عزیزانش دلباخته بود. هرچند تلخ بود رفتن‌ها و ناپهنگام نبود اما یادمان نمی‌رود که زندگی ادامه دارد بی آنکه بدانیم در کدام سال و ماه و روز دیگر نخواهیم بود. مرگ همیشه چهره ای یکسان خواهد داشت بی آنکه ردی به جز خاطره به جا بگذارد. سال ۱۳۹۵ تمام شد. کیبسه ای که تاریخی را با خود برد بی آنکه ردی جز حسرت به جا بگذارد.

۶

زاده ۱۳۱۶ - درگذشته ۱۹ تیر ۱۳۹۵

مهديه الهی قمشه‌ای

شاعر، مولوی‌شناس و پژوهشگر ادبیات عرفانی در سن ۷۹ سالگی درگذشت. او خواهر حسین الهی قمشه‌ای عارف، ادیب، سخنران، مترجم و نویسنده معاصر ایرانی بود.

۱۱

زاده ۱۳۱۸ - درگذشته ۲۷ آبان ۱۳۹۵

مرضیه حدیدیچی

زندانی سیاسی، فعال مبارزه مسلحانه در زمان پهلوی و قبل از انقلاب و از نمایندگان مجلس و بنیان‌گذاران سپاه معرف به طاهره دیباغ از مبارزان انقلاب اسلامی در سن ۷۷ سالگی درگذشت.

۷

زاده ۱۳۱۲ - درگذشته ۵ شهریور ۱۳۹۵

داوود رشیدی

بازیگر پیشگام سینما و تئاتر ایران که نقش‌های ماندگار او در گندو و هزارستان هیچگاه از خاطر دوستداران هنر نخواهد رفت. وی بامداد ۵ شهریور ۱۳۹۵ در سن ۸۳ سالگی در پی ایست قلبی در خانه‌اش درگذشت.

۱۰

زاده ۱۳۰۶ - درگذشته ۱۸ آبان ۱۳۹۵

توران میرهادی

او استاد ادبیات کودکان، نویسنده و کارشناس آموزش و پرورش و شخصیت برجسته فرهنگی بود.

۹

منصور پورحیدری

زاده ۱۳۲۴ تهران - درگذشته ۱۴ آبان ۱۳۹۵

او پرافتخارترین مربی تاریخ باشگاه استقلال تهران است. او را پدر استقلال نامیده‌اند. منصور پورحیدری در روز ۱۴ آبان‌ماه سال ۱۳۹۵، پس از مبارزه یک‌ساله با سرطان ریه، درگذشت.

۸

زاده ۱۳۱۰ - درگذشته ۱۷ شهریور ۹۵

فرهنگ شریف

او با ابداع‌هایی که در نحوه انگشت‌گذاری و مضراب‌زنی در نقاط مختلف سیم‌های تار انجام داد، از این ساز مدیایی متفاوت در آورد که بسیاری از کارشناسان معتقدند زیباترین صدای تولیدشده از ساز تار است.

صارمی را از دست داد. در عرصه سیاست ایران در سال ۹۵ نه تنها در شوک درگذشت یار دیرین رهبر انقلاب آیت الله هاشمی رفسنجانی بود بلکه در غم از دست دادن آیت‌الله شاهرخی شاگرد مبارز مکتب امام، آیت‌الله موسوی اردبیلی قاضی‌القضات صدر انقلاب، حسین شایانفر خالق «نیمه پنهان» و شیخ جعفر شجونی؛ روحانی مبارز گریست.

میرهادی، حسن نجفی، سیف‌الدین نجم‌آبادی، سیروس نیرو، قاسم هاشمی‌نژاد و حمید یزدان‌پناه اضافه شد. حوزه معماری و تجسمی ما هم در کنار دیگر هفتگانه‌های فرهنگ و هنر افرادی مانند امید آشتیان، نشان تانیک، وحید جعفرنژاد، حمید خادمی، محمدعلی صمیمی اول، محمد رفیع ضیایی، غلامعلی فرحت، پرویز کلاتتری، هدایت‌الله گلزاد، سیروس معروفی، سیدمحمود موسوی، علی والیان، علی‌اصغر شعیب‌اف و علی اکبر کسمایی جامعه سینمایی را ترک کردند. اما در سال ۹۵ هنرمندانی همچون ناصر جعفری و رکن‌الدین خسروی صحنه نمایش زندگی را ترک کردند.

در بخش ادبیات داغی تازه با درگذشت احمد عزیزی در پایان سال ۹۵ بر دل دوستداران فرهنگ نشست. همچنین چهره‌های سرشناسی همچون علی باقرزاده، حسن حاتمی، منوچهر ستوده، محسن شریف، عزیز طولی، پوران فرخزاد، عباس ماهیار، توران سالی که گذشت از دست رفتگان بسیاری داشت. در عرصه های مختلفی چون موسیقی آهنگسازان و نوازندگانی همچون مهراڻ قاضی، احمدعلی کامران‌فر، محمدخلیل کسایی، مصطفی کمال پورتراب و در عرصه سینما هنرمندان و سینماگرانی همچون جمشید ارجمند، کاظم افزندیا، محمدعلی باختر، اصغر بیچاره، حسین فهیمی، علیرضا قومی، فرید کشن فلاح، ملیحه نیکومند، کاظم فریریزی و مهین